

Rügen 2003

Arr. af DOF Sønderjylland og OAS.

Af Martin Jessen.

I uge 42 skulle vi en tur til Rügen for at se på Traner. Turen var en kombineret DOF. og OAS. tur, og var en gentagelse af en privat tur i 2002. Turen var ledet af Orla Jessen, som har en del erfaringer fra tidligere besøg i området. Der ud over var der kun tre deltagere på turen: Gunnar Andersen (Tovrup, Als), Martin Jessen (Gråsten) og Bjarne Nielsen (Augustenborg).

Vi var ret heldige med vejret på turen, og gennem hele perioden var der stille og klart vejr med en del sol, hvilket gav ret gode observationsbetingelser.

Onsdag d. 15. oktober.

Da alle deltagerne kom fra Als og Sundeved-området, blev alle hentet på deres hjemmeadresser. Kl. 7:50 var alle samlet i bilen, og vi satte kursen sydover. Kl. 8:25 krydsede vi grænsen, og kl. 9:50 holdt vi en 10 minutters pause ved Bad Segeberg (da havde vi kørt de første 134 km).

Vores middagspause holdt vi ved Neuklostersee, som vi havde valgt ud fra et kig på kortet. Det viste sig at være det rigtige valg, for vi så ret hurtigt 2 Havørne, Dværgmåge og Isfugl + en hel del småfugle. Så nu var turen for alvor startet!

Vi spiste madpakkerne, mens vi sad og nød de fuglerige omgivelser, og på et tidspunkt ser Orla en spætte. Bjarne skimmer træerne, og mener han ser en Skovskade, som dog til alles store overraskelse viser sig at være en Hærfugl! De fleste af os når at se den i scopet, inden den flyver ned i nogle kolonihaver. Det udløser en længere eftersøgning, men det lykkedes kun Bjarne at se den igen. I mellemtiden har turens første Traner også vist sig, idet en flok på 54 trak over søen. Godt tilfredse med turens start, sætter vi kurs mod Groß Mordorf, hvor der er et lille Trane info. center. Centret er ret flot, men fortæller ikke så meget aktuelt. Vi finder dog ud af hvor Tranefodringspladsen er, og vi kører så derud. Stedet, Utkiek Hohendorf, består af en stor lade, som fungerer som udkigstårn. På markerne uden for stod der ca. 800 Traner, og der er rigtigt gode oversigtforhold. Der kom hele tiden nye Traner til området, hvor de nyder godt af det udlagte foder. Inde i laden kunne man købe kaffe og kage, og da vi havde lavet en aftale om, at finderens af dagens bedste fugl skulle give kaffen, må Bjarne have pungen frem. En Hærfugl er nu engang ikke helt billig ☺. Efter festmåltidet forlod vi Tranerne, og satte kurs mod Rügen. Vi ankom til øen omkring kl. 16:00, og havde på det tidspunkt tilbagelagt 408 km (inkl. en Umleitung). Turen over Rügen gav endnu en del Traner + en del gæs og 2 Havørne.

Vel ankommet til pladsen ved Banzelwitzer Berge, et kuperet terræn med en lille skov og krat, beliggende lige ud til Großer Jasmunder Bodden, blev vi indlogeret i en hytte helt ude ved skrænten, med direkte udsyn over vandet. Da vi var kommet på plads i hytten, tog vi en lille tur i området ved pladsen, og det gav bla. en sen Landsvale som jagede sammen med nogle flagermus, samt en del gæs og hele 1800 Traner, som fløj hen over pladsen på vej til deres overnatningspladser.

Godt tilfredse med resultatet af den første dag, brugte vi aftenen på lidt afslapning og hygge hjemme i hytten.

Dagens obs:

Neuklostersee 11:35 – 13:00

Toppet Lappedykker	50
Skarv	5
Fiskehejre	1
Knopsvane	1
Gås sp.	30 of
Krikand	2
Gråand	2
Musvåge	15 trækkende

Spurvehøg	2 trk
Havørn	2 ad
Trane	54 of
Blishøne	22
Vibe	7 of
Dværghmåge	1 imm
Hættemåge	50
Stormmåge	10
Isfugl	1
Hærfugl	1
Stor Flagspætte	1
Sanglærke	1 of
Hvid Vipstjert	1
Gærdesmutte	1
Rødhals	1
Solsort	5
Fuglekonge	1
Sumpmejse	4
Blåmejse	35
Musvit	1
Spætmejse	2
Almindelig Træløber	1
Stær	80
Ravn	2
Gråspurv	20
Skovspurv	1
Bogfinke	1
Grønsisken	50
Stillits	1

Neukloster

Havørn	1 ad
Trane	150 of

Turen Augustenborg – Buchenhagen

Skarv	
Fiskehejre	
Knopsvane	
Grågå	
Rød Glente	(1)
Musvåge	
Tårnfalk	
Fasan	(DK)
Trane	(2)
Blishøne	
Vibe	
Hættemåge	
Stormmåge	

Sølvmåge
Ringdue
Tyrkerdue
Solsort
Vindrossel
Musvit
Stær
Skovskade
Husskade
Allike
Ravn
Gråkrage
Sortkrage
Råge
Gråspurv
Bogfinke
Gulspurv

Kranich utkiek Hohendorf 14:50 – 15:30

Musvåge	2
Duehøg	1
Trane	800
Sanglærke	60
Tornirisk	50

Tur i området Buchenhagen – Hohendorf – Stralsund

Rød Glente	3
Musvåge	4
Trane	375
Taffeland	30
Svartbag	1
Ravn	1

Tur over Rügen

Blisgås	500
Bramgås	1
Musvåge	4
Havørn	2 (Nonnensee)
Tårnfalk	1
Trane	1300
Hjejle	400
Vibe	600
Sjagger	3
Stær	500
Rådyr	41

Pladsen 17:20 – 18:40

Toppet Lappedykker	5
Pibesvane	2 of
Knopsvane	62
Bramgås	178 of
Kortnæbbet Gås	15 of
Blisgås	15 of
Pibeand	60 of
Gråand	20
Troldand	4
Havørn	1
Trane	1800
Blishøne	30
Stormmåge	50
Svartbag	1
Stor Flagspætte	2
Landsvale	1
Gærdesmutte	2
Rødhals	1
Husrødstjert	6
Fuglekonge	5
Sumpmejse	2
Topmejse	1
Musvit	2
Sortmejse	1
Gråkrage	6
Bogfinke	1
Kvækerfinke	1
Grønirisk	2
Gulspurv	5
Flagermus	3
Rådyr	3

Torsdag d. 16. oktober

Vi startede dagen med morgenobs i området ved Banzelwitzer Berge. Der var rigtigt gang i den fra morgenstunden, idet der kom en hel del Traner trækkende retur fra overnatningspladsen. Ruten til og fra overnatningspladsen og fourageringsområderne på Wittow går åbenbart lige hen over Banzelwitz, og det gav i alt 1882 overtrækkende Traner. De fleste af dem kom ret godt, og det bliver nok svært at få dem meget bedre. Desuden fløj der en del gæs hen over området (deres trækretninger var dog mere diffuse), og der var en del ænder i Boddnen. Der var også en Stor Tornskade i området, og inde omkring en gammel lade i ”byen” opdagede Martin en Lille Flagspætte. Den ville godt nok ikke rigtigt vise sig, men den sagde lidt ind i mellem. Det blev en fuglerig formiddag, med ca. 60 arter!

Inden middag ville vi også et smut til Nonnen See, som er en genoprettet sø beliggende NV for Bergen. Der var rigtigt mange fugle i og ved søen, og vi så bla. en Sort Svane, hele 612 Knarænder, hvilket er ret overvældende når man kun er vant til at se en 20 stykker ad gangen hjemme i Danmark! Der var 13 Små Skalleslugere, (som man normalt ikke ser så tidligt hjemme i

lokalområdet), 1 Rød Glente, 3 Havørne, 1000 Viber og en Lille Flagspøtte, som fouragerede i et markhegn sammen med en flok Halemejsler.

Efter denne vellykkede udflugt kørte vi hjem til hytten igen, hvor vi fik lidt middagsmad, inden vi tog en tur rundt på den NV-lige del af øen. Der var ikke særligt mange fugle i området, men vi så en hel del Rådyr, som er MEGET almindelig på øen. Desuden ser man næsten overalt spor efter Vildsvin, så der er åbenbart meget ”storvildt” på øen.

Fra det nordlige område arbejdede vi os langsomt sydpå mod Udarser Wiek, som er en kendt overnatningsplads for Traner. På vejen gjorde vi holdt ved flere små wiek’e og Boddener, hvor der dog ikke var ret mange fugle.

Umiddelbart inden Udarser Wiek holdt vi en kaffepause ved en lille cafe, som var blevet indrettet i en gammel lade. Iflg. skiltet havde de øens bedste kage, og vi blev da heller ikke skuffede, selvom udvalget ikke var så stort her sidst på eftermiddagen.

Ude ved overnatningspladsen blev vi lidt overraskede over, hvor mange folk der var mødt op for at betragte skuet. Der var et fugletårn med udsyn over wiek’en hvor Tranerne står om natten, og både tårnet og vejen udenfor var godt fyldt op med nysgerrige turister. Tranerne kommer først til overnatningspladsen lige inden det bliver mørkt, men vi kedede os dog ikke. Der var masser af fugle i området, bla. en større flok Bramgæs (ca. 1000), som underholdt de fleste folk udendørs, idet man kunne komme ret tæt på dem. Wiek’en var fyldt med Knopsvaner (1400) og ænder, især Pibeænder (3000), og en enkelt Havørn besøgte også området.

Efterhånden som mørket begyndte at sænke sig, kom de første Traner også til området. I starten stillede de sig først på engene, hvor flokkene langsomt blev større og større, samtidigt med at der også samlede sig en del Canadagæs (650). De fleste ”almindelige turister” havde desværre ikke tålmodighed til at vente så længe, så efterhånden var det tyndet ret pænt ud i menneskemængden. Men først da det var helt mørkt begyndte Tranerne at flyve ud i Wiek’en, og efterhånden kom de nærmest væltende ud på vandet. Det var ret svært at tælle flokkene helt præcist. Både fordi der var så mange, men også fordi at der efterhånden ikke var meget lys mere. Vi talte minimum 7000 inden det blev for mørkt til at vi kunne se de indflyvende flokke, men der kom en hel del mere, og vi kunne stadigvæk høre flere indflyvende flokke da vi forlod tårnet. Så tallet har nok nærmet sig 10.000! Da vi stod oppe ved vores bil på denne stille og klare aften, var det en overvældende fornemmelse, at kunne høre alle disse Traner trompetere i mørket, og så blev de samtidigt støttet af flokken af Bramgæs, som gang på gang gik på vingerne med højlydt kaglende stemmer.

Glade forlod vi stedet, med kurs mod vores varme hytte, samt det længe ventede aftensmad!

Dagens obs.

Pladsen 6:50 – 10:15

Rødstrubet Lom	3
Toppet Lappedykker	5
Skarv	17
Knopsvane	60
Sangsvane	6
Kortnæbbet Gås	7
Blisgås	323
Grågås	7
Canadagås	2
Bramgås	173
Mørkbuget Knortegås	34
Gås sp.	208
Pibeand	87

Krikand	2
Gråand	20
Spidsand	3
Skeand	16
Taffeland	9
Hvinand	4
Blå Kærhøg	1
Spurvehøg	1
Musvåge	1
Trane	1882
Vibe	400
Dobbeltbekkasin	6
Hættemåge	22
Stormmåge	6
Sølvmåge	2
Svartbag	1
Ringdue	40
Stor Flagspætte	1
Lille Flagspætte	1
Sanglærke	22
Engpiber	11
Hvid Vipstjert	1
Gærdesmutte	3
Jernspurv	3
Rødhals	4
Husrødstjert	1
Solsort	3
Fuglekonge	2
Skægmejse	1
Sumpmejse	1
Musvit	5
Korttået Træløber	1
Stor Tornskade	1
Skovskade	2
Husskade	1
Allike	1
Stær	4
Gråspurv	20
Skovspurv	5
Bogfinke	1
Kvækerfinke	1
Stillits	2
Grønsisken	5
Tornirisk	5
Lille Korsnæb	1
Gulspurv	8
Rørspurv	1
Rådyr	3

Tur pladsen – Nonne See 10:15 – 10:50

Fiskehejre	1
Gås sp.	35
Musvåge	4
Trane	530
Sjagger	20
Bomlærke	16
Rådyr	5

Nonnen See 10:50 – 13:00

Lille Lappedykker	5
Toppet Lappedykker	1
Skarv	1
Fiskehejre	2
Knopsvane	31
Sort Svane	1
Blisgås	25
Pibeand	205
Knarand	612
Krikand	45
Gråand	145
Spidsand	18
Skeand	55
Taffeland	11
Troldand	25
Hvinand	4
Lille Skallesluger	13
Rød Glente	1
Havørn	3
Spurvehøg	1
Musvåge	1
Blishøne	27
Vibe	1000
Almindelig Ryle	20
Dobbeltbekkasin	7
Sortklire	1
Svaleklire	1
Hættemåge	50
Stormmåge	20
Sølvmåge	10
Lille Flagspætte	1
Hvid Vipstjert	1
Gransanger	2
Halemejse	30
Blåmejse	5
Musvit	2
Husskade	2
Ravn	1
Stillits	1

Tur på NV-øen 15:00 – 16:45

Gås sp.	30
Spurvehøg	1
Musvåge	13
Trane	88
Vibe	50
Engpiber	50
Ravn	4
Bomlærke	6
Rådyr	59
Flagermus	1 15:50!

Tetztizer See: tusindvis af ænder (Pibeænder, Gråænder, Troldeænder mm.) Set fra Tribbevitz – Neuenkirchen vejen.

Neuendorfer Wiek 16:05 – 16:15

Knopsvane	86
Pibeand	20
Knarand	4
Gråand	20
Troldeand	100
Hvinand	3
Blishøne	50
Hjejle	115
Vibe	20
Skægmejse	2

Varbelvitzer Bodden

Kortnæbbet Gås	32
Canadagås	460
Hjejle	2000

Overnatning ved Udarser Wiek (Zum Kranich) 17:45 – 20:00

Toppet Lappedykker	2
Knopsvane	1423
Pibesvane	1
Sædgås	20
Kortnæbbet Gås	10
Blisgås	500
Canadagås	650
Bramgås	1000
Mørkbuget Knortegås	1
Pibeand	3000
Krikand	50
Gråand	50
Hvinand	1
Toppet Skallesluger	5
Stor Skallesluger	4

Havørn	1
Trane	8000
Vibe	520
Dobbeltbekkasin	4
Stor Regnspove	32
Ravn	2
Hare	1

Fredag d. 17/10

Dagen skulle tilbringes på den nordlige ø Wittow, hvor der er ret gode muligheder for at se "havfugle" – især lommer.

Vi kørte ud til Kap Arkona, øens nordligste punkt, hvor vi skulle gå de sidste par kilometer, da området er spærret for bilkørsel.

Man har et meget godt udsyn over havet på stedet, da man står på kanten af ca. 20 meter høje skrænter. Det gav også ret godt, idet vi så 21 lommer (både Sort- og Rødstrubede), 2 Nordiske Lappedykkere, lidt dykænder, småflokke af indtrækkende gæs og 8 Dværghmåger. Der kom også lidt indtrækkende småfugle, som sikkert var glade for at se land efter den lange tur over Østersøen. Området ved Kap Arkona er ret flot, med ret høje skrænter, spændende krat og smukke landsbyer. Området er dog meget turistpræget, hvilket dog havde den fordel, at vi kunne køre med "toget" tilbage til p-pladsen. Toget var i dette tilfælde en camoufleret traktor med en række vogne bagefter. Fra Kap Arkona kørte vi til Tromper Wiek, en stor bugt øst for "kappet". Bugten er rigtig god til lommer og lappedykkere, hvilket vi vidste fra tidligere besøg, og lokaliteten levede absolut op til forventningerne! Der lå hele 96 Sortstrubede Lommer i bugten, og dertil kom 8 Nordiske Lappedykkere og imponerende 40 Dværghmåger! Næste stop på turen var byen Sassnitz, som er en flot havneby med mange gamle huse. Turen derhen gav bla. 850 Traner og Rød Glente. I havnen var der masser af måger, som vi studerede og fotograferede længe. Det gav bla. et par meget flotte Dværghmåger, som fouragerede mellem de små lokale kuttere, og blandt de mange unge store måger fandt vi en 1K Sildemåge.

Fra Sassnitz kørte vi ud til Prora, et bevis på Hitlers storhedsvanvid! Her byggede han et hus på et par kilometers længde, som skulle tjene til feriemål for alle Tysklands dygtige arbejdere. På trods af at "hotellet" aldrig kom i brug til formålet, og at det i dag står og forfalder, så bliver man alligevel ret imponeret når man ser det.

Ud for bygningen er der en ret god strand, og fra betonmurene langs med kysten har man et godt udsyn ud over vandet. Der lå en del rastende fugle ud for stranden, bla. Sortstrubet Lom 6, Toppet Lappedykker 600, Nordisk Lappedykker 7, Bjergand 8 og 50 Dværghmåger (!), som fouragerede mellem de mange lappedykkere.

Området omkring Rügen er åbenbart ret godt får lommer, Nordisk Lappedykker og Dværghmåger på denne årstid! Vi så dem nærmest hver gang vi tog ud til kysten.

Hjemturen til Banzelwitz gav bla. Rød Glente og Vandrefalk.

En kort tur ved pladsen inden aftensmad gav igen 1100 overflyvende Traner, på vej mod deres overnatningspladser.

Dagens obs:

Pladsen – Kap Arcona 7:45 – 8:30

Blisgås	500
Musvåge	7
Trane	450
Ravn	2
Rådyr	2

Kap Arcona 8:30 – 11:30

Rødstrubet Lom	11
Rød/Sortstrubet Lom	2
Sortstrubet Lom	8
Toppet Lappedykker	30
Gråstrubet Lappedykker	1
Nordisk Lappedykker	2
Skarv	22
Knopsvane	2
Kortnæbbet Gås	2
Blisgås	25
Bramgås	10
Mørkbuget Knortegås	31
Gås sp.	240
Pibeand	97
Gråand	2
Troldand	8
Ederfugl	58
Havlit	48
Sortand	119
Hvinand	12
Toppet Skallesluger	8
Spurvehøg	2
Musvåge	1
Tårnfalk	2
Dværgmåge	8
Hættemåge	5
Sølvmåge	10
Svartbag	1
Ringdue	7
Tyrkerdue	3
Stor Flagspætte	1
Sanglærke	6
Landsvale	3
Gærdesmutte	1
Rødhals	20
Solsort	6
Vindrossel	2
Fuglekonge	60
Halemejse	6
Sumpmejse	3
Blåmejse	35
Musvit	30
Husskade	1
Allike	11
Sortkrage	2
Gråkrage	100
Ravn	1

Stær	125
Gråspurv	40
Skovspurv	10
Bogfinke	2
Kvækerfinke	2
Grønirisk	5
Stillits	1
Grønsisken	1
Gulspurv	6

Tur Arkona – Tromper Wiek

Musvåge	1
Trane	100
Vibe	800
Stor Tornskade	1
Rådyr	10

Tromper Wiek 12:00 – 13:15

Sortstrubet Lom	96
Toppet Lappedykker	9
Gråstrubet Lappedykker	3
Nordisk Lappedykker	8
Skarv	3
Knopsvane	5
Blisgås	70
Bramgås	15
Gås sp.	600
Pibeand	62
Krikand	10
Taffeland	10
Ederfugl	4
Sortand	30
Hvinand	10
Toppet Skallesluger	79
Dværgfalk	1
Dværgmåge	40

Tromper Wiek – Sasnitz

Grågås	10
Blisgås	30
Rød Glente	1
Musvåge	1
Trane	850
Sanglærke	50
Ravn	3

Sasnitz 14:15 – 15:10

Blisgås	140
Dværghmåge	6
Hættemåge	50
Stormmåge	5
Sildemåge	1 1k
Sølvmåge	400
Svartbag	60
Ravn	1

Prora 15:30 – 16:45

Sortstrubet Lom	6
Toppet Lappedykker	600
Nordisk Lappedykker	7
Skarv	15
Pibeand	110
Krikand	13
Troldand	3
Bjergand	8
Havlit	1
Sortand	2
Dværghmåge	50
Sølvmåge	10
Rødhals	1
Blåmejse	50
Bogfinke	1
Dompap	1

Tur Prora – Banzelvit

Blisgås	30
Rød Glente	1
Musvåge	1
Vandrefalk	1
Trane	200
Sjagger	20
Bomlærke	30
Rådyr	3

Pladsen 17:40 - 1830

Toppet Lappedykker	2
Blisgås	67
Gås sp.	122
Trane	1100
Ringdue	1
Isfugl	1
Stor Flagspætte	2
Gærdesmutte	4
Sangdrossel	1

Fuglekonge	6
Sumpmejse	3
Blåmejse	1
Musvit	4
Korttået Træløber	1
Skovskade	2
Husskade	1
Gråkrage	1
Ravn	1
Gulspurv	3
Rådyr	5
Flagermus	1

Lørdag d. 18/10 2003

Dagen startede med en formiddagstur rundt ved pladsen og de nærmere omgivelser. Det gav bla. lidt overflyvende Traner, Sortspætte, 8 Skægmejser, masser af spor efter Vildsvin og 35 Rådyr. Turen førte os forbi Teztizer See, hvor der var masser af andefugle. Vi talte bla. svømmeand sp. 2000, Troland 7000, Bjergand 3 samt Skægmejse 7. Hjemme ved pladsen blev vi mødt af en flok ornitologer fra Sjælland. De havde inden deres tur fået en del tips af Orla, og så ville de lige ind og hilse på os.

Efter frokosten tog vi en tur sydpå, for at se om vi kunne finde nogle af de mange Traner, som måtte stå rundt omkring på markerne.

Da vi kom forbi Priebowschke Wedde/"Kubizner" Bodden så vi at der lå en hel del fugle på vandet, så vi holdt ind til siden. På vandet lå der bla. 1400 Knopsvaner og inde på markerne gik der 6000 Blisgæs. Desuden var der en hel del rovfugle i området. Vi så bla. 3 Havørne, Rød Glente, Fjeldvåge og Duehøg.

På turen tilbage nordpå via hovedvejen, gjorde vi holdt ved Rothenkirchen, hvor der stod 1000 Blisgæs og 2000 Traner på markerne. Hovedvejen er meget trafikeret, og det var næsten med livet som indsats, at vi krydsede vejen. Der var flere andre folk, som stod og kiggede på de mange fugle, som så ud til at blive fodret på disse marker, men da vi først fik sat vores scoper op, var der åbenbart flere som lagde mærke til de mange fugle. Der gik ikke lang tid, før der stod en del turister ved siden af os, som meget gerne ville høre noget om Tranerne, og som blev meget glade for at få lov til at kigge i vores scoper. En sjov oplevelse, men ikke noget vi ville bruge alt for meget tid på... På hjemvejen lagde vi så lige vejen forbi Nonnen See, hvor vi til vores store overraskelse mødte Klaus Dichmann (Ornitolog fra Als) sammen med 2 af hans bekendte. De kunne fortælle os at der var en Sølvhejre ved søen, men havde ellers ikke set noget nyt. Vi gik op i det nærmeste fugletårn, og fandt hurtigt den hvide hejre. Af en eller anden mærkelig grund, kunne en af de lokale Fiskehejre ikke li' det fine hvide selskab, og den jagtede derfor flere gange Sølvhejren rundt ved søen. Ud over Sølvhejren var der stadigvæk 500 Knarænder og 18 Små Skalleslugere i søen.

Hjemturen til pladsen gav en Duehøg og en flok på 23 Hulduer.

En tur ved pladsen inden aftenmaden gav bla. Blå Kærhøg, 2 Vandrikser og 35 Bomlærker. Endnu en god dag var slut!

Dagens obs:

Pladsen og området 7:45 – 11:00

Toppet Lappedykker	1
Skarv	3
Knopsvane	117

Blisgås	320
Pibeand	3
Gråand	52
Skeand	2
Troldand	11
Hvinand	1
Toppet Skallesluger	1
Trane	250
Svartbag	1
Ringdue	1
Sortspætte	1
Stor Flagspætte	2
Sanglærke	11
Engpiber	2
Gærdesmutte	3
Rødhals	5
Sangdrossel	1
Fuglekonge	16
Skægmejse	8
Sumpmejse	2
Sortmejse	8
Blåmejse	30
Musvit	20
Spætmejse	1
Træløber	1
Skovskade	3
Sortkrage	1
Gråkrage	10
Ravn	1
Stær	3
Bogfinke	1
Kvækerfinke	3
Grønsisken	5
Dompap	1
Kernebider	2
Gulspurv	1
Rådyr	35

Teztizer See 9:30 –10:00

Toppet Lappedykker	15
Knopsvane	40
Blisgås	13
Gås sp.	7
Pibeand	50
Gråand	50
Skeand	2
Svømmeand sp.	2000
Taffeland	5

Troldand	7000
Bjergand	3
Hvinand	5
Toppet Skallesluger	3
Dykand sp.	1000
Skægmejse	7

Svømmeand sp = flest Pibeænder & Dykand sp. = Taffelænder og Troldænder.

Tur Pladsen – Gagern – Gingst – Dreswitz – Priebowschke Wedde

Gås sp.	360
Spurvehøg	1
Musvåge	8
Trane	53
Hjejle	500
Vibe	300
Stor Regnspove	4
Sjagger	5
Ravn	2
Rådyr	24
Lille Flagermus	1

Priebowschke Wedde/"Kubizner" Bodden + engene syd for 13:00 –14:00

Knopsvane	1400
Skovsædgås	80
Blisgås	6000
Grågås	100
Pibeand	50
Gråand	300
Troldand	300
Hvinand	30
Rød Glente	1
Havørn	3
Duehøg	1
Fjeldvåge	1
Dobbeltbekkasin	2
Engpiber	1
Ravn	6
Rørspurv	1

Rothenkirchen (marker Øf.) 14:10 – 14:50

Skovsædgås	50
Blisgås	1000
Trane	2000
Huldue	5
Ringdue	8
Sanglærke	5

Nonnen See 16:05 –16:45

Fiskehejre	5
Sølvhejre	1
Knopsvane	30
Sort Svane	1
Blisgås	250
Pibeand	50
Knarand	500
Gråand	100
Spidsand	5
Skeand	20
Taffeland	5
Troldand	20
Lille Skallesluger	18
Vibe	200
Almindelig Ryle	20
Dobbeltbekkasin	20
Hættemåge	50
Stormmåge	20

Turen hjem

Spurvehøg	1
Duehøg	1
Trane	50
Huldue	23
Bomlærke	10
Rådyr	8

Pladsen 17:10 –18:30

Blå Kærhøg	1
Vandrikse	2
Dobbeltbekkasin	3
Råge	7
Bomlærke	35
Flagermus	2

Søndag d. 19. oktober

Vores ophold på Rügen var ved at være slut. Vi pakkede sammen og gjorde klar til afgang, og en overflyvende Laplandsværling samt en flok Blisgæs blev de sidste obs. fra pladsen.

Vi forlod pladsen kl. 8:00, og kl. 8:50 kørte vi over broen mod fastlandet. Et lille stop ved Nonne See gav et gensyn med Sølvhejren (som stadigvæk blev jagtet af Fiskehejren!) samt en Havørn. Ved Rothenkirchen stod der igen 2000 Traner og 1000 Blisgæs.

På turen fra Stralsund til Dassower See, hvor vi holdt middagspause, så Bjarne en sen Lærkefalk i vejrkanten, men ellers gav turen ikke så meget. I hvert fald ikke i forhold til hvad de sidste par dage have givet!

Ved Dassower See, som igen var valgt ud fra kortet, og uden nogen forhåndsviden, så vi bla. 3 flotte Havørne, hvoraf den ene fløj lige hen over hovedet på os, Rød Glente, 2 Isfugle og 3 Skægmejser.

Efter en lille times tid på stedet fortsatte vi turen hjem mod Danmark, og resten af turen gav ikke det store. Måske mest fordi at trætheden begyndte at melde sig hos ”observatørerne”.

Vi krydsede grænsen kl. 13:40, og havde på det tidspunkt kørt 424,8 km fra pladsen ved Banzelwitz. Vi var alle glade og tilfredse over turens udbytte, og var enige om at de 5 dage havde givet os en masse spændende fugleoplevelser!

Endnu en god tur var slut!

Dagens obs:

Pladsen 7:00 – 8:00 (mens vi pakker)

Blisgås	110 of
Laplandsværting	1 of

Rügen – stralsund:

Sølvhejre	1	Nonnen See
Blisgås	1000	
Havørn	1	Nonnen See (8:20 – 8:30)
Musvåge	3	
Tårnfalk	1	
Trane	2000	Samme som i går
Rådyr	10	

Turen Stralsund – Dassower See:

Spurvehøg	1
Musvåge	35
Fjeldvåge	1
Tårnfalk	4
Lærkefalk	1
Trane	79
Vibe	200
Hjejle	50
Stor Tornskade	1
Ravn	3
Bomlærke	20
Rådyr	16

Dassower See 10:50 – 11:35

Lille Lappedykker	1
Blisgås	300
Krikand	3
Gråand	20
Hvinand	1
Rød Glente	1
Havørn	3
Grønbenet Rørhøne	1
Blishøne	200
Dobbeltbekkasin	2
Hættemåge	50
Svartbag	20
Isfugl	2
Skægmejse	3

Artsliste:

Rødstrubet Lom
Sortstrubet Lom
Lille Lappedykker
Toppet Lappedykker
Gråstrubet Lappedykker
Nordisk Lappedykker
Skarv
Sølvhejre
Fiskehejre
Knopsvane
Pibesvane
Sangsvane
Sædgås
Kortnæbbet Gås
Blisgås
Grågås
Canadagås
Bramgås
Knortegås
Pibeand
Knarand
Krikand
Gråand
Spidsand
Skeand
Taffeland
Troldand
Bjergand
Ederfugl
Havlit
Sortand
Hvinand
Lille Skallesluger
Toppet Skallesluger
Stor Skallesluger
Rød Glente
Havørn
Blå Kærhøg
Duehøg
Spurvehøg
Musvåge
Fjeldvåge
Tårnfalk
Dværgfalk
Lærkefalk

Vandrefalk
Fasan
Blishøne
Trane
Hjejle
Vibe
Almindelig Ryle
Dobbeltbekkasin
Storspove
Sortklire
Svaleklire
Dværgmåge
Hættemåge
Stormmåge
Sildemåge
Sølvmåge
Svartbag
Huldue
Ringdue
Tyrkerdue
Isfugl
Hærfugl
Sortspætte
Stor Flagspætte
Lille Flagspætte
Sanglærke
Landsvale
Engpiber
Hvid Vipstjert
Gærdesmutte
Jernspurv
Rødhals
Husrødstjert
Solsort
Sjagger
Sangdrossel
Vindrossel
Gransanger
Fuglekonge
Skægmejse
Halemejse
Sumpmejse
Topmejse
Sortmejse
Blåmejse
Musvit

Spætmejse
Træløber
Korttået Træløber
Stor Tornskade
Skovskade
Husskade
Allike
Råge
Sortkrage
Gråkrage
Ravn
Stær
Gråspurv
Skovspurv
Bogfinke
Kvækerfinke
Grønirisk
Stillits
Grønsiken
Tornirisk
Lille Korsnæb
Dompap
Kernebider
Gulspurv
Rørspurv
Bomlærke

I alt 117**Racer + undslupne fugle:**

Sort Svane
Skovsædgås
Mørkbuget Knortegås

Div. dyr/dyrespor:

Ræv
Hare
Rådyr
Vildsvin (spor)
Flagermus (Chiroptera sp.)
Stor
Flagermus (Chiroptera sp.)
Lille
Rotte (Rattus sp.)
Grævlinge Grav
Muldvarpeskud